

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

Тупікова Тетяна Валеріївна ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКІЙ МОВІ	601
Швелідзе Лідія Дмитрівна КЕЙС-МЕТОД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ	603
Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ ДОНАЛЬДА ТРАМПА ТА КАМІЛИ ГАРИС ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.	605
Mykola E. Alexeyev AN AVENUE TO PLAIN LANGUAGE IN LEGAL ENGLISH	608
Ksenia Kovalova THE CONCEPT OF FABRIC AS A CONCEPTUAL METAPHOR	611
Лесневська Катерина Вікторівна РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	613

СЕКЦІЯ 25. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна КОНТЕНТ ВИДАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО.	615
Кісельова Анастасія Андріївна ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.	618
Назаренко Оксана Миколаївна ДУХОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАЦІЇ В ЕТНОЛІНГВІСТИЧНОМУ АСПЕКТІ	620
Томчаковський Олександр Георгійович ПОЛІКОДОВИЙ VS КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ	623

СЕКЦІЯ 26. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПОЕТИКИ У СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНОГО СТОРИТЕЛІНГУ	625
Макаренко Олександр Юрійович, Макаренко Наталія Анатоліївна ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.	628
Маляренко Тетяна Анатоліївна ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ СИТУАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ У КОМПЛЕКСНИХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	631
Скалацька Олена Віталіївна СУЧАСНІ ФОРМИ ЦИРОВИХ МЕДІА.	633
Грушевська Юлія Андріївна ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ НОРМ ЯК АТРИБУТ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	636
Червінчук Аліна Олегівна РОЛЬ КОНСТРУКТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИСВІТЛЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ВОЄННОГО ЧАСУ	638
Чубук Олег Леонітійович НАЙНЕОБХІДНІШІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДІЙНИКІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	641
Літвінчук Ірина Сергіївна РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ: ЗАГРОЗА ЧИ МОЖЛИВІСТЬ	643

СЕКЦІЯ 25.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

***Керівник секції:** завідувач кафедри прикладної лінгвістики, доктор філологічних наук, професор Мамич Мирослава Володимирівна*

***Секретар секції:** лаборант кафедри прикладної лінгвістики
Гемба Юлія Валеріївна*

Мамич Мирослава Володимирівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач кафедри прикладної лінгвістики, доктор філологічних наук, професор*

КОНТЕНТ ВИДАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО

У сучасному інформаційному просторі термін *контент* став ключовим у дослідженнях журналістикознавства, медіалінгвістики та суміжних гуманітарних дисциплін. Його значення постійно оновлюється, трансформується та ускладнюється, що зумовлено як технологічними зрушеннями, так і глибинними змінами у способах сприйняття та продукування інформації в суспільстві. В умовах цифровізації, глобалізації комунікацій та зростання ролі соціальних мереж, поняття *контенту* виходить за межі простого інформаційного наповнення – воно втілює в собі сукупність культурних, соціальних, естетичних та лінгвістичних факторів.

У традиційній журналістиці зміст друкованого видання складався з текстів, що інформували, аналізували або розважали аудиторію. Проте з появою цифрових медіа структура й функції контенту ускладнилися. Він почав виконувати не лише інформаційно-комунікативну, але й моделюючу функцію: створювати нову реальність, формувати суспільну думку, впливати на ідентичність та поведінку читача.

Дослідник І. Михайлин слушно зауважував, що сучасна журналістика має *бінарний характер*: з одного боку, вона віддзеркалює суспільні та культурні процеси, а з іншого – активно бере участь у їх формуванні. Це положення вказує на зростаючий вплив медіа не лише як посередника, але й як потужного інструмента соціального конструювання реальності [1, с.433].

Зі збільшенням обсягів доступної інформації та ускладненням форм її подачі виникає потреба в нових аналітичних підходах до її структурування. Одним із таких підходів стало запровадження поняття *контенту* як системного й структурованого наповнення медіа.

Поняття *контенту* сьогодні охоплює різні аспекти: 1) за технічними ознаками: *інформаційний контент* – тексти, архівні матеріали, цифрові бази даних; *невербальний контент* – аудіо- та відеоматеріали, графіка, ілюстрації, фотографії; *вербальний контент* – статті, заголовки, підписи, рекламні тексти, сценарії, блоги; 2) за тематикою: *освітній, науковий, культурний, публіцистичний, рекламний* тощо; 3) за каналами розповсюдження: *газетний, журнальний, телевізійний, цифровий (онлайн), соціомедійний*.

Особливе місце займає інтерактивний контент, що дозволяє не просто читати або переглядати інформацію, а активно взаємодіяти з нею – коментувати, ставити оцінки, ділитися, адаптувати під власні потреби. Такий контент формує нові комунікативні звички та вимагає від споживача не пасивного сприйняття, а активної участі.

Для упорядкування інформації у медіа застосовується метод рубрикування – систематизація матеріалів за тематичними, жанровими або форматними ознаками. У друкованих виданнях це можуть бути рубрики «Політика», «Освіта», «Культура», «Спорт» тощо. В онлайн-медіа до цього додаються теги, ключові слова, хештеги, що дозволяють швидко знаходити потрібну інформацію. Рубрикація не лише організовує контент, але й формує певну *модель сприйняття світу*, пропонуючи читачеві структуру, в якій розміщується соціальна реальність.

У цьому контексті контент постає як структурована сукупність повідомлень, об'єднаних за змістом, жанром, стилем та метою. Тобто «*контент* – наповнення певного медіа, але не хаотичне, а структуроване за рубриками, тематичними блоками, жанровими різновидами текстів» [2, с. 28].

Не менш важливим елементом є мова, що виступає не лише засобом передачі, а й частиною самого змісту. У сучасній медіалінгвістиці мова розглядається як сутнісний елемент контенту, що відображає часово-просторові зрушення; жанрові трансформації; культуромовні уподобання; динаміку лексичних та фразеологічних змін.

Завдяки мовному аналізу контенту можна досліджувати розвиток літературної мови, ідеологічну спрямованість текстів, їхню відповідність нормам та цінностям певної епохи. Наприклад, лексико-фразеологічне багатство видань певного часу свідчить про глибину мовного середовища, у якому функціонують журналісти й автори. Поняття *мова контенту* поєднує в собі прагматичний, етичний, комунікативний та історичний рівні. З цієї точки зору, вона є не лише інструментом, а й відзеркаленням мовного мислення, що змінюється під впливом соціальних запитів.

У такому разі контент видання – це не лише навігатор у мережі або у друкованому виданні, але й його мова як змістово-інформаційне явище, «різновид комбінування знаків у процесі вираження думок» [3, с.534] з їхнім соціально-культурним і тематичним спрямуванням.

Окрему увагу варто приділити категорії культуромовного контенту, що охоплює тексти, в яких мова є не лише засобом, але й носієм цінностей. Такий контент відображає національні особливості мовлення, вплив історико-куль-

турного контексту, зміни в нормативах літературної мови. Наприклад, вивчення текстів ЗМІ часів незалежності України дозволяє простежити, як формувалася новітня мовна норма, як вона реагувала на соціальні виклики, і як це впливало на колективну ідентичність.

Поняття культуромовний контент наповнюватиметься конкретним змістом, якщо його використовувати, наприклад, для вивчення питань культури слово- та формовживання в певній сукупності текстів, не лише як вербалізованої інформації, але й насиченої ціннісними орієнтирами, ідеями, співвідносним з певним періодом в історії народу, його літературно-мовною практикою. Зазвичай питання культури мови постають у статичному аспекті, тобто у проєкції на порушення норм слововживання, граматики, пунктуації в конкретному виданні [4]. Натомість мова як вагомий складник контенту медіаресурсу – це і джерело вивчення історії літературної мови. У такому разі питання «культура мови видання» може розв'язуватися в комплексі аспектів: власне мовного, комунікативно-прагматичного, етичного, лінгвокультурного з україноцентричним. Адже українознавство, як відзначала С. Я. Ермоленко, «змушує нас ширше подивитися на історію мови, часову й просторову неперервність мовного національного простору, наблизити до сучасника сторінки давньої літератури живим звучанням сучасного слова» [5, с.12]. Саме з такого погляду сама мова українського контенту видання – це україноцентричний феномен, узгоджений із конкретно-історичним станом літературної норми, її суспільним усвідомленням.

Таким чином, поняття *контенту* в сучасному медіапросторі є багатоаспектним і динамічним. Воно охоплює не лише інформацію, а й її форму, структуру, спосіб подачі та мовне оформлення. Контент формує світогляд читача, впливає на його уявлення про реальність, сприяє формуванню культурних кодів і цінностей. Його вивчення є важливим кроком до глибшого розуміння сучасної комунікації та мовної культури українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Михайлин І. Основи журналістики : підручник. Київ, 2011. 496 с.
2. Мамич М. В. Вербальний контент журналу «Жінка» в аспекті лінгвокультурології та медіастилістики : монографія. Одеса, 2015. 528 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь, 2005. 1728 с.
4. Мамич М. Культуромовний контент журнальної публіцистики 60-х років ХХ століття. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»*. 2014. Вип. 23. С. 94 – 98.
5. Ермоленко С. Мова і український світогляд : монографія. Київ, 2007. 444 с.

Ключові слова: контент видання, лінгвоукраїнознавство, лінгвоукраїноцентризм контенту, мовно-естетичний знак культури.

Keywords: content, linguistic Ukrainian studies, linguistic Ukrainian centrism of content, linguistic and aesthetic sign of culture.